 <p>BELSŐ ÉRTÉKEINKET KIBONTAKOZTATÓ EGYESÜLET</p>	<p>Székhely: H - 1098 Budapest, Napfény u. 6..</p> <p>Tel/fax: (36 - 1) 377 8855</p> <p>email: hungary@livingvalues.net</p>
<p>HÍRLEVÉL</p> <p>III. évfolyam 1. szám, 2009. március</p>	<p>hírek, programok, lehetőségek, a B. É. K. E. időszakos kiadványa, az Elnökség szerkesztésében</p>

A HÍRLEVÉL kapocs egymás megismerésére, segítésére és aktivizálására

MOTTO: „A nyugalom és a tolerancia úgy működnek, mint a légkondicionáló; növelik az ember hatékonyságát.”

Ezzel a **HÍRLEVÉL**-lel fórumot biztosítunk mindazoknak, akik „Belső Értékeink Nemzetközi Oktatási Programmal” (Living Values, LVE) kapcsolatba kerülve, annak elveit, módszereit használják, vagy ezután szeretnék használni, tapasztalatokat gyűjtöttek, amit szeretnének másokkal is megosztani, kíváncsiak mások munkájára és tapasztalataira, és ennek kapcsán szeretnének egymással kapcsolatba kerülni, és nem utolsó sorban szeretnék, ha a program nyújtotta kimeríthetetlen lehetőségek, szélesebb körben is elterjednének.

Tehát a **HÍRLEVÉL** mindazoknak szól, akik fontosnak tartják, hogy a társadalomban újból természetessé váljanak az emberi értékek, és ennek megvalósulásáért tevékenykednek, vagy szeretnének tenni is a mindennapi életükben, az iskolában, a családban.

**Örömmel és kíváncsisággal várjuk a mindannyiunk számára hasznos tapasztalataitokat, észrevételeiteket, javaslataitokat, közlésre szánt anyagaitokat, vagy, hogy miről is szeretnétek olvasni a Hírlevélben.
Így marad Hírlevelünk élő.**

Elérhetőségeink a fejlécben vannak feltüntetve.

HÍREK

MOTTO: „Akik toleránsak, azok biztos, hogy mélyek és érettek. Akik érettek, azok a mélységbe mennek, akik a mélységbe mennek, azok semmilyen feladattól nem félnek.”

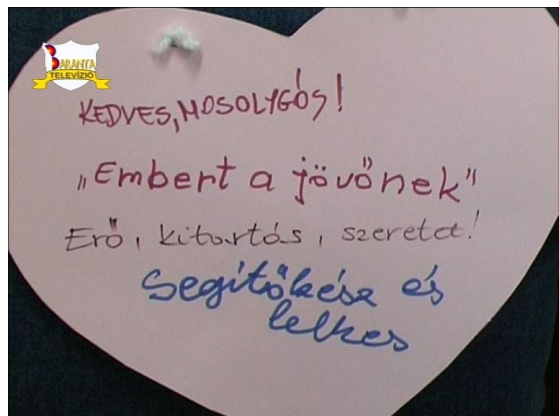
Tisztújítás: 2008. évi közgyűlésünkön Kaderjákné Bartkó Évát elnökségi tagnak, Szabó Ferencné és Juracsekné Nádas Juditot a Felügyelő Bizottság tagjainak választottuk.

*****

A Baranya Megyei TV a Komlói Felsőszilvási Nemzetiségi Óvoda Szülői Klubjában.

2008. október 22-én Baranya Megyei TV meglátogatta a 2. éve működő Szülői Klubot. A klub különlegessége szinte a kezdetektől, hogy az óvopedagógusok és a szülők együtt alkotják a klubot. Ennek előnyeit nem is olyan régen fogalmazta meg az egyik óvó néni. A klub lehetőséget ad arra, hogy a szülők és a pedagógusok ne csak „futólag” (általában, ha valami baj van a gyerekek körül) ismerjék meg egymást, hanem a közös együttlétek alatt egymás partnereivé váljanak a gyermekek nevelésében, és így egy olyan bizalmi, jó kapcsolat alakul ki közöttük, amiből a legtöbb haszna a gyerekeknek van. A játékos, de mégis az élet legkomolyabb területeit – önmagunkhoz, családjunkhoz, másokhoz és a világ dolgaihoz való kapcsolatainkat - érintő foglalkozások egyre több érdeklődőt vonzzanak más óvodából és az iskola pedagógusok köréből is. A foglalkozáson felvett anyagból 15 perces összeállítás készült, ami a TV-ben 3 egymás utáni

alkalommal került lejárásra. A képek abból a játékból adnak ízelítőt, amikor az egymásban megismert jó tulajdonságokat írták fel az egymás hátán lévő „szívekre”. Mindenki örömmel látta és olvasta, hogy a többiek milyen sok jót látnak meg benne.

*****

2009. december 14.-én Budapesten a IX. ker. József Attila lakótelepen a Dési Huber Művelődési Házban az Írisz Családi Kör adventi készülődést szervezett, „rég” szokásokat felelevenítve. Anyukák, apukák jöttek kisebb-nagyobb gyermekeikkel, örömmel érdeklődve, majd tapasztalatot szerezve a családi együtt tevékenykedésről, együtt tanulás felhőtlen örömről. Szívet melengető látvány volt, amikor a munkából hazatérő apukák eljöttek a családért, és szinte ott ragadtak maguk is élvezve - a ma már egyre ritkább - tartalmas családi együttlétet. A helyi Szülői Klubunkból többen is részt vettek a mindenki számára felüdülést jelentő délutánon.

*****

HAZAI TAPASZTALATOK

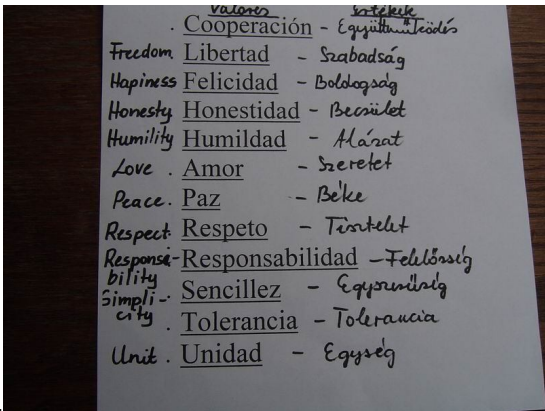
MOTTO: „A tolerancia ereje önmagunk megértésén és szeretetén keresztül fejlődik.”

2008 nyarán kiderült, hogy iskolánk elnyert egy Uniós pályázatot (Comenius), aminek keretén belül 5 külföldi testvériskolával dolgozunk együtt. A projekt nyelve az angol. Ezekből az iskolákból 2008. november 5-10. között tanár-diák képviselők érkeztek iskolánkba, összesen 29 fő. A programjuk

részeként egy napot iskolánkban töltöttek, és amíg a felnőttek a vezetőséggel és angol tanárainkkal találkoztak, a külföldi diákok egy- egy szakórán vettek részt. Felkérésre én is vállaltam egy közös földrajz órát, amelyet előtte 2 órában készítettünk elő az osztállyal.

A 3 óra fejlesztési célja: magyar és angol nyelvi kommunikáció, tájékozódási képesség fejlesztése, térképhasználat fejlesztése, különböző ismeretanyagok gyűjtése elektronikus forrásokból, A „LIVING VALUES” Belső Értékeink Nemzetközi Oktatási Program beépítése a tananyagba, és a program személyiségfejlesztési részeként az együttműködés erősítése, új ismeretek szerzése más országokról és az ottani életéről, drámapedagógiai elemek használata az önkifejezés bemutatására.

A harmadik záró, nagyon jó hangulatú, különleges óra, amin a külföldről jött diákok is részt vettek, tulajdonképpen 3 nyelven zajlott, magyarul, angolul és spanyolul. Mivel az emberi értékek univerzálisak, mindegyikünkben léteznek (ha nem is mindig használjuk azokat), ezért az óra anyagába történő beépítésük minden diák számára természetes volt. Az együttműködés erősítése a csoport munkán keresztül történt.

Az értékek bevonása	<p>Az osztályom által már megismert 12 értékről (lásd a képen), melyekből régebben az osztályfőnöki órákon foglalkozásokat is tartottunk, minden csapat kapott egy lapot három nyelven (magyarul, spanyolul, angolul). Ezeket együtt hangosan átolvastuk. Így kiderült, hogy más országokban is ismerik és fontosnak tartják ezeket az értékeket. Majd az előzőleg ismertetett ABLAK módszerrel csoportonként kiválasztották, hogy számukra melyik a 3 legfontosabb érték, amit a csoport szóvivők felolvastak.</p>
Szituációs játék	<p>Utána minden csoport 1-1 értéket kiválasztott és pantomimmal eljátszották.</p>

Gálné Kálmán Aranka
Földrajz-biológia szakos tanár, osztályfőnök
Kandó téri Általános Iskola, Budapest

*****

NEMZETKÖZI TAPASZTALATOK

MOTTO: „A tolerancia ereje képessé tesz arra, hogy azt adjam, amire az embereknek szükségük van, illetve azt, amit az adott helyzet kíván.”

Nemrég kaptuk meg a „**Values Education**” Hírlevél 2009. márciusi számát az Egyesült Királyságból, Angliából (szerkeszti: Neil Hawkes és Bridget Knight) az értékeken alapuló oktatás ottani híreiről. Ebből a Hírlevélből idézünk néhány részletet. A Hírlevél angolul az elérhetőségeinken keresztül bárki számára hozzáférhető.

JÓ GYAKORLATI „TIPPEK” – SIMON POOTE, tanító - Chinnor Általános Iskola - iskola előkészítő osztály

Hiszek abban, hogy a gyerekeknek biztonságos környezetre, szeretetre, értékelésre, és élvezetes tanulásra van szükségük. Ha a boldogságuk magas szintű önbecsüléssel párosul, akkor akár közvetlenül tanítjuk őket, akár nem, akkor is tanulni fognak. Elsősorban azért is fontos az értékeken alapuló oktatás, mert a lényege, hogy a gyerekek akkor is tanulnak, amikor nem tanítjuk őket. Sokkal jobban másolják a viselkedésünket és a cselekedeteinket, mint bármi mást.

Olyan légkört akartam kiépíteni, amiben a gyerekek és a felnőttek, különösen a szülők, megláthatják, hogy a gyerekek fejlődéséhez mennyire fontos, hogy az értékekkel kapcsolatban megfelelő mintákat kapjanak. Nem mindig könnyű, és kihívás is lehet, amikor mások nem értik, hogy mit szeretnénk elérni, különösen, ha nem ugyanazokat az értékeket éljük, vagy nem látjuk az értékek fontosságát a saját életünkben.

Néhány ötlet az értékeken alapuló osztály-légkört kialakítására:

„Találkozás és üdvözlés”

Reggel néhány perccel hamarabb nyitom ki az ajtót a hivatalos kezdésnél. Úgy gondolom, hogy valóban nagyon fontos, hogy minden egyes gyermeket egyénileg üdvözljek, mielőtt az őt kísérő felnőttet üdvözlöm. Leguggolok, és így a gyerekek fizikális szintjén kerülünk szemkontaktusba és –ha már ismerjük egymást– fizikai kontaktusba is. Általában megfogom a karjukat, átkarolom őket, vagy csak megérintem a karjukat, vagy a vállukat, csak hogy kapcsolatba kerüljünk, és megmutassuk a kapcsolatot „közelségét”. Ha a gyermek nem szereti az ilyen fajta közelséget, akkor nagyon óvatos vagyok, hogy ne érintsem a belső „terét”, hogy ne keltsek benne rossz érzést. Hiszek benne, hogy nagyon fontos, hogy a gyerekek már megérkezésüknél érezzék, hogy értékelik őket. Gyakran csak annyit kérdezve, hogy hogyan érzik magukat, már adhatunk egy lehetőséget a személyes pillanatra, amire különben az iskolai elfoglaltság mellett nincs lehetőség. Néha a gyerekek mondanak valamit, amit talán a szüleiknek szerettek volna elmondani, de a reggeli – általában „feszített” készülődésnél – erre nem volt alkalom. Ilyenkor arra is lehetőség nyílik, hogy a szülőkkel, vagy az őket hozó felnőttekkel is néhány szót váltsanak, ami az otthon és az iskola közötti „hidat” jelentheti, és a gyerekekkel való beszélgetés mintát is mutat –különös tekintettel a tiszteletre.

„Érzések” doboz

Sokszor van úgy, hogy a gyerekek, nem akarnak beszélni az érzéseikről, vagy nem is tudják, hogy hogyan fejezzék ki az érzéseiket mások felé. Sokat dolgozunk azon, hogy az érzéseinket és gondolatainkat „megnevezzük”, és arra kérjük a gyerekeket, hogy határozzák meg, hogy milyen érzéseket tapasztalnak. Ennek az egyik módja, hogy megkérjük a gyerekeket, hogy figyeljék egymás érzéseit. Például: a gyerekek készíthetnek egy „Boldogság” dobozt, és egy „Szomorúság” dobozt. Tudják, ha szomorúnak érzik magukat, akkor bedobhatják a nevüket a „Szomorúság” dobozba. A gyerekek felváltva belenéznek a „Szomorúság” dobozba, hogy vajon van-e ott név. Ha találunk, akkor az tőlük függ, hogy odamennek-e ahhoz a személyhez és felvidítják-e, akinek a neve a dobozban volt. Aztán, amikor az a bizonyos gyermek megint jól érzi magát, akkor betehetik a nevét a „Boldogság” dobozba. A felnőttek is időről időre megnézhetik a dobozt, és amikor sok nevet találunk a „Boldogság” dobozban, akkor ez ki lehet hangsúlyozni.

„Matricák”

Az értékek megerősítésének könnyű módszere, hogy megdicsérjük a gyerekeket, amikor az értékeiket használják. Nagyon könnyű azt mondani egy gyermeknek, hogy valamit nem tett meg, amit meg kellett volna tennie; sokkal hatásosabb megfogalmazni és dicsérni, amikor

valami olyat mutatnak, ami jó. A kisgyerekek szeretik, ha a tetteiket ugyanúgy értékelik, mint a felnőttekét, és egy kis ösztönzés, vagy jutalom az elvégzettekért csodákat művel. Nálunk van egy „matricákat tartalmazó doboz”, amiből - bizalom alapján - a gyerekek elvehetnek, ha valamilyen értéket használtak. Például, tegyük fel, hogy egy gyermek odajön hozzám és azt mondja, hogy a WC-ben látott egy folyó csapot és azt elzárta. Én azt mondanám: „Köszönöm, hogy ilyen felelősségteljes voltál, és biztosítottad, hogy a vizet ne pazaroljuk el. Azt gondolom, hogy megérdemelsz egy matricát. A gyerek ilyenkor elmegy és választ magának egy matricát, és én bízom benne, hogy csak egyet vesz el. A többi gyermek is figyeli ezt a bizalmat, és tudják, hogy ok nélkül ne vegyenek el egy matricát sem. Meghatározva és „kiemelve” azt az értéket, a többi gyermek is meg akarja mutatni, hogy ők is tudnak felelősséget vállalni, valami más tettel. Az értékeken alapuló oktatás az osztályunkban központi helyet foglal el, és egy nagyon pozitív tanulási környezetet teremtett.

*****

„Values Education Quality Mark” (Értékeken alapuló Minősítés) díjat kaphatnak azok az iskolák, ahol Értékeken alapuló oktatás folyik. A díj odaítélésének néhány kritériuma:

- Az értékek oktatása a tanterv nyilvánvaló eleme. Az iskola által kiválasztott értékekkel való foglalkozásra és gyakorlására időt szánnak.
- A tanár személyiségét, és az iskola minden alkalmazottjának a munkáját értékelik, és mind a gyerekek, mind a felnőttek gondoskodást és tiszteletet kapnak és adnak.
- A tanári kar erkölcsileg magas szinten áll, mivel kihangsúlyozott a gondoskodás önmagukról és másokról. Állandóan odafigyelnek, hogy az iskola teljes közösségének minden tagja növelje és fenntartsa az önbecsülését.
- A tanári kar és az iskola alkalmazottai viselkedésükkel magas szinten mutatják meg az értéket.
- Az iskola szellemiségének szerves részét képezik az értékek. A tanulási légkör boldog, nyugodt és tartalmas, a minőségi tanítást és tanulást támogatja.
- Időt adnak az elgondolkodásra, a belső csend megtapasztalására.
- Kihangsúlyozott a tanulók önbecsülésének és döntéshozó képességének a fejlesztése, az érzésekre és az érzelmekre történő odafigyelés. A tanulóknak önbizalmuk van, és tudják, hogy a különböző helyzetekben milyen megfelelő értékeken alapuló viselkedési formát alkalmazzanak.
- A gyerekek képesek a gondolataikat értékeken alapuló szavakkal kifejezni.
- Az iskolában mindenkin (a szülőket is beleértve) megvan az a felismerés, hogy felelősséget vállal önmaga fejlődéséért, fejlesztéséért.

*****

NEMZETKÖZI HÍREK

MOTTO: „A tolerancia a kölcsönös megértésen alapuló kölcsönös tisztelet.”

2008. december 1-én az ALIVE konferencia beszélgetés keretében megtartotta éves rendes közgyűlését, amin egyesületünket, a B.É.K.E.-t, Fried Zsófia koordinátor képviselte.

Az ALIVE következő közgyűlése **2009. május 15-18.** között Oxfordban lesz.

*****

Ahogy az előző Hírleveleinkben is hírül adtuk, 2007-ben megkeresett bennünket **Sarah Constantin** (USA), aki létrehozta az **International PENPAL Organization** (Nemzetközi „Levelezőtárs” Szervezet), amelynek célja, hogy 6-18 éves gyerekeket és fiatalokat levelező társi kapcsolatba hozzon a világ bármely országából. A levelezés különleges lehetősége és célja egymás általános megismerésén túl, annak kölcsönös megismerése, hogy maguk a gyerekek a saját életükben, otthon, az iskolában, a környezetükben hogyan teremtik meg a BÉKÉT, és ezzel hogyan segíthetnek abban, hogy a világban is béke legyen. Így a levelezőpartnerek (penpals) a BÉKE megteremtésében /levelező/ társakká (**PEACE-PALS**) válnak, és ennek alapján sokirányú személyes kapcsolatok is létrejöhetnek. **Magyarországi gyerekek is folyamatosan bekapcsolódnak a levelezésbe.** Várjuk a további érdeklődők jelentkezését az Egyesület elérhetőségein keresztül.

*****

GONDOLATOK, ÖTLETEK, TERVEK

MOTTO: „Valaki hibáit tolerálni egy dolog, de még nagyobb dolog megbocsátani azokat.”

Pedagógus-továbbképzőink a jelentkezések függvényében folytatódnak. A Továbbképzési jegyzékben szerepelünk, a jelentkezéseket elérhetőségeinken keresztül várjuk. Ha **egy iskolából legalább 12-en** jelentkeznek, akkor egyrészt az iskolában, helyben megtartjuk a továbbképzőt, másrészt **csoportkedvezményt** is adunk.

*****

Ha szülői csoportot szeretnétek indítani, akkor erről szintén az elérhetőségeinken keresztül lehet bővebb információt kapni. Megfelelő számú jelentkező esetén **facilitatori** (szülői csoport-irányítói) **tréninget is** indítunk.

*****

Elsősorban a további **szakirodalom magyar nyelvű hozzáférését** igyekszünk lehetővé tenni, amihez **szerkesztői, korrektúrázási segítséget** is szívesen fogadunk.

*****

Gyűlnek az egyes értékekkel kapcsolatos **vizualizációs kommentárok** és különböző céllal használható **gondolatok** is. Ezekhez szintén az elérhetőségeinken keresztül lehet hozzájutni, ill. bővíteni.

*****

Ha nem vagy a címlistánkon és szeretnéd, hogy a HÍRLEVÉL közvetlenül eljusson Hozzád, és/vagy ismerőseidhez, akkor kérjük, hogy a hungary@livingvalues.net email címre név és email cím feltüntetésével ezt jelezd. Köszönjük.

*****

Egyesületünk az **SZJA 1%-ának** átvételére az idén már jogosult. Adószámunk: **18252752-1-43**
Kérjük, terjesszék!

*****

